

Resultaten onderzoek vleermuizen en gierzwaluwen

Gogelstraat 3 te Vught

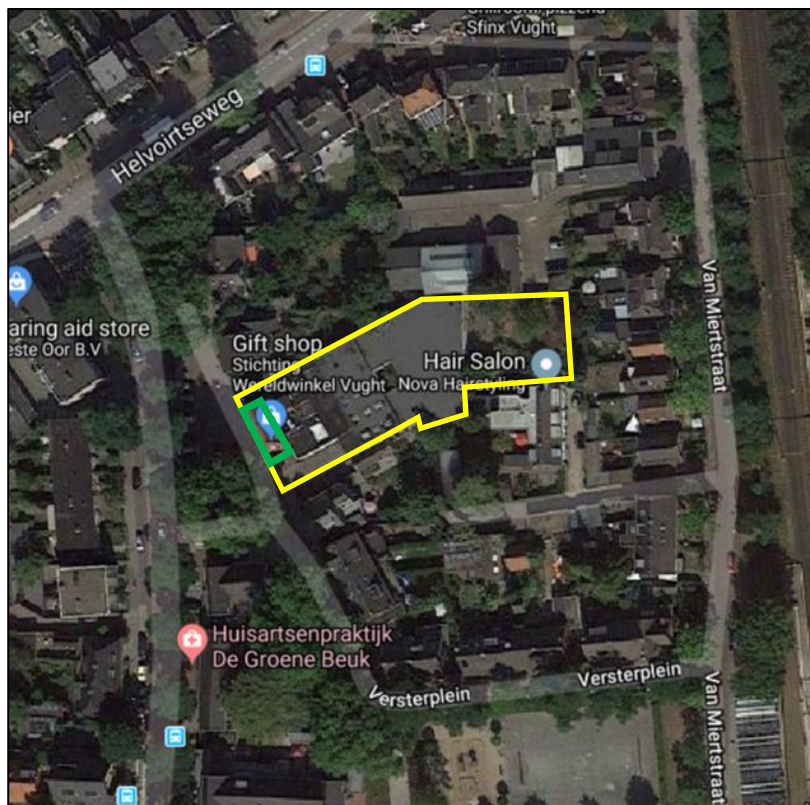
Datum : 24-10-2019
Projectnummer : P19-0051
Opdrachtgever : Vrijborg
Rembrandterf 3
5261 XS Vught
Opgesteld door : IJJ Vleut
Kwaliteitscontrole : EJJ Claassen

Kader

Initiatiefnemer is voornemens om 21 wooneenheden te realiseren aan de Gogelstraat 3 (perceelnummer 2471) te Vught. In verband met de voorgenomen plannen is in 2019 een toets flora en fauna uitgevoerd (Staro, P18-0439). Hieruit is gebleken het activiteitencentrum achter het winkelpand ongeschikt is voor beschermende gebouwbewonende soorten. Het winkelpand biedt wel mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen en nestlocaties voor gierzwaluwen. Dit vleermuis en gierzwaluw onderzoek heeft zich zodoende toegespitst op het winkelpand. Door de onderlinge samenhang van de gebouwdelen binnen het plangebied is uiteraard ook aandacht uitgegaan naar in- en uitvliegers van vleermuizen en gierzwaluwen bij het activiteitencentrum.

Om eventuele overtreding van de Wet natuurbescherming te kunnen voorkomen, is een nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen en nestlocaties van gierzwaluwen. In onderhavige notitie wordt het nader onderzoek naar vleermuizen en gierzwaluwen beschreven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (groene lijn) en onderzoeksgebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Methode

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform met het vleermuisprotocol van 2017.

In het voorjaar van 2019 zijn drie veldbezoeken uitgevoerd om foerageergebied, vliegroutes en mogelijke kraamkolonie- en zomerverblijven van vleermuizen in of aan de gebouwen te kunnen vaststellen. Daarvan zijn twee avondrondes uitgevoerd in de periode 15 mei tot 15 juli en is er een ochtendbezoek uitgevoerd in de periode 15 april tot 15 augustus. In het najaar van 2019 zijn er twee nachtrondes uitgevoerd in de periode 15 augustus tot 1 oktober om foerageergebied, vliegroutes, paarverblijven vast te stellen en zwermgedrag dat een winterverblijfplaats van vleermuizen suggereert.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van verschillende batdetectors (Pettersson D240x en Anabat Walkabout). Vleermuizen maken ultrasoon geluid, en met de echo daarvan krijgen ze een geluidsbeeld van de omgeving. Wij kunnen dat geluid met het blote oor niet of nauwelijks horen, maar een batdetector zet het ultrasone geluid om naar een geluidsfrequentie die wij wel kunnen horen. Met de batdetectors die gebruikt zijn tijdens het vleermuisonderzoek is het mogelijk om opnames te maken van de geluiden. De Anabat Walkabout heeft als meerwaarde dat de sonogrammen van de geluiden van de vleermuizen gelijk zichtbaar zijn en in het veld kunnen worden geanalyseerd. De opnames zijn, indien noodzakelijk, achteraf geanalyseerd om met zekerheid de vleermuissoort vast te stellen, met behulp van het computerprogramma BatExplorer.

Tabel 1 geeft een overzicht van de bezoekdata, de onderzoeker(s), de onderzochte soortgroep(en), het moment op de dag en de weersomstandigheden.

Tabel 1. Overzicht veldbezoeken, onderzoekers en weersomstandigheden. Onderzoekers: IV = Ivar Vleut, LH = Lone Hulsen, SL = Scipio van Lierop, IL = Ivo Lustenhout

Periode	datum	tijd (van - tot)	onderzoeker	bewolking	temp	neerslag	wind
Voorjaar	5-6-2019	21:45 – 23:45	IL	zwaar bewolkt	15 °C	geen	windkracht 3
Voorjaar	4-7-2019	21:30 – 23:30	IL	helder	18 °C	geen	windkracht 2
Voorjaar	30-7-2019	04:00 – 06:00	SL	helder	18 °C	geen	windkracht 1
Najaar	29-8-2019	23:30 – 01:30	IV	helder	14 °C	geen	windkracht 1
Najaar	19-9-2019	20:45 – 22:45	LH	helder	13 °C	geen	windkracht 1

Gierzwaluwen

Het gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd conform de methode van het NGB soortinventarisatieprotocol voor gierzwaluwen versie juli 2017. Volgens het NGB protocol is het noodzakelijk om 2 uur voor zonsondergang te beginnen tot zonsondergang. We hebben besloten om na zonsondergang nog minstens 15 minuten te blijven, aangezien gierzwaluwen mogelijk na zonsondergang nog terug kunnen vliegen naar hun nest. Bij het onderzoek naar gierzwaluwen is gelet op de aanwezigheid van rondvliegende gierzwaluwen in de omgeving van de betreffende panden. Het gedrag van aanwezige gierzwaluwen is bestudeerd om te kunnen vaststellen of nestplekken van de vogels zich bevinden in de gebouwen binnen het plangebied. De weersomstandigheden, de data van de veldbezoeken en dergelijke zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Overzicht veldbezoeken, onderzoekers en weersomstandigheden. Onderzoekers: IL = Ivo Lustenhouwer, KM = Kirsten Moonen.

datum	tijd (van - tot)	onderzoeker	bewolking	temp	neerslag	wind
5 juni 2019	19:50 – 22:05	IL	licht bewolkt	16 °C	droog	windkracht 3
17 juni 2019	20:00 – 22:15	KM	licht bewolkt	25 °C	droog	windkracht 1
4 juli 2019	20:00 – 22:15	IL	helder	18 °C	droog	windkracht 2

Resultaten vleermuizen

Voorjaar 2019

Tijdens het voorjaar zijn drie rondes uitgevoerd, waarvan twee avondrondes en één ochtendronde. De volledige waarnemingen per ronde zijn weergegeven in bijlage 1. Aangezien er dusdanig weinig waarnemingen zijn gedaan van vleermuizen is er geen samenvattend kaartje gemaakt van het voorjaarsonderzoek. Gedurende deze onderzoeken zijn meerdere passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen ten westen van het plangebied. Deze individuen leken geen binding met het plangebied te hebben. Vermoedelijk gebruiken de vleermuizen de bomen buiten het plangebied langs de Gogelstraat als vliegroute om naar geschikt foerageergebied te komen. Ook is er een passerende rosse vleermuis waargenomen in de buurt van het plangebied. Er zijn tijdens de rondes in het voorjaar geen verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen binnen het plangebied en ook geen foeragerende vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied.

Najaar 2019

In het najaar van 2019 zijn twee rondes uitgevoerd. Een samenvatting van de belangrijkste waarnemingen is te zien in figuur 2, de volledige waarnemingen per ronde zijn weergegeven in bijlage 1. Tijdens de rondes is een foeragerende gewone dwergvleermuis ten zuidoosten van het plangebied waargenomen. Ook is er een foeragerende laatvlieger ten zuiden van het plangebied waargenomen. Verder is er een passerende gewone dwergvleermuis ten zuiden van het plangebied waargenomen en een gewone grootoorvleermuis ten zuidoosten van het plangebied.

Mannetjes vleermuizen van sommige soorten vertonen in de periode augustus-november een opvallend baltsgedrag. Tijdens de balts vliegen de mannetjes van de gewone dwergvleermuis roepend rond om vrouwtjes te lokken, veelal gebruiken ze hierbij vaste trajecten. Het is dan mogelijk om paarverblijfplaatsen vast te stellen. Er is tijdens de onderzoeksrondes een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen buiten het plangebied. Het mannetje vloog ten zuidoosten van het plangebied rondom de woningen en achtertuinen. Het territorium van het individu is vastgesteld en vermoedelijk heeft het individu een paarverblijfplaats in een van de woningen ten zuidoosten van het plangebied. Het territorium van het baltsende mannetje overlapt niet met het plangebied. Het is dan ook uitgesloten dat er een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig is. Tijdens het najaarsonderzoek zijn er geen verblijfplaatsen binnen het plangebied waargenomen of gedrag waargenomen die mogelijk een verblijfplaats binnen het plangebied kan indiceren.

Figuur 2. Waarnemingen vleermuizen binnen en buiten het plangebied gedurende twee rondes in het najaar van 2019 (Pp = *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone dwergvleermuis).

Resultaten gierzwaluwen

Tijdens de drie onderzoeksrondes zijn foeragerende gierzwaluwen waargenomen hoog in de lucht in de omgeving van het plangebied, en drie passerende gierzwaluwen over het plangebied. Er zijn tijdens de onderzoeksrondes geen nestlocaties gevonden in het plangebied of de directe omgeving. De waarnemingen van de drie veldbezoeken staan gezamenlijk weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Waarnemingen gierzwaluwen binnen en buiten het plangebied gedurende drie rondes

Effectbeoordeling en toetsing Wet natuurbescherming

Vleermuizen

Foerageergebied

Gedurende het onderzoek zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen en een enkele laatvlieger waargenomen in de buurt van het plangebied. Het slopen van het gebouw zal daar geen invloed op hebben.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied. De voorgenomen plannen hebben dus geen negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Vliegroutes

Er zijn binnen het plangebied geen vliegroutes van vleermuizen aangetroffen. De geplande werkzaamheden hebben derhalve geen negatief effect op vliegroutes van vleermuizen.

Gierzwaluwen

In het plangebied zijn geen nestlocaties vastgesteld van gierzwaluwen. De voorgenomen werkzaamheden zullen geen vernietiging van gierzwaluwnesten tot gevolg hebben.

Conclusie

Vleermuizen

Het plangebied en de directe omgeving worden gebruikt als foerageergebied door gewone dwergvleermuis. Het slopen van het gebouw heeft geen invloed op het foerageergebied. Er zijn geen verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied. In het gebouw binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld.

Gierzwaluwen

In het plangebied zijn geen nestlocaties van gierzwaluwen aangetoond, er zijn enkel drie passerende en hoog in de lucht foeragerende gierzwaluwen in het plangebied. De werkzaamheden hebben derhalve geen negatieve effecten op gierzwaluwnesten.

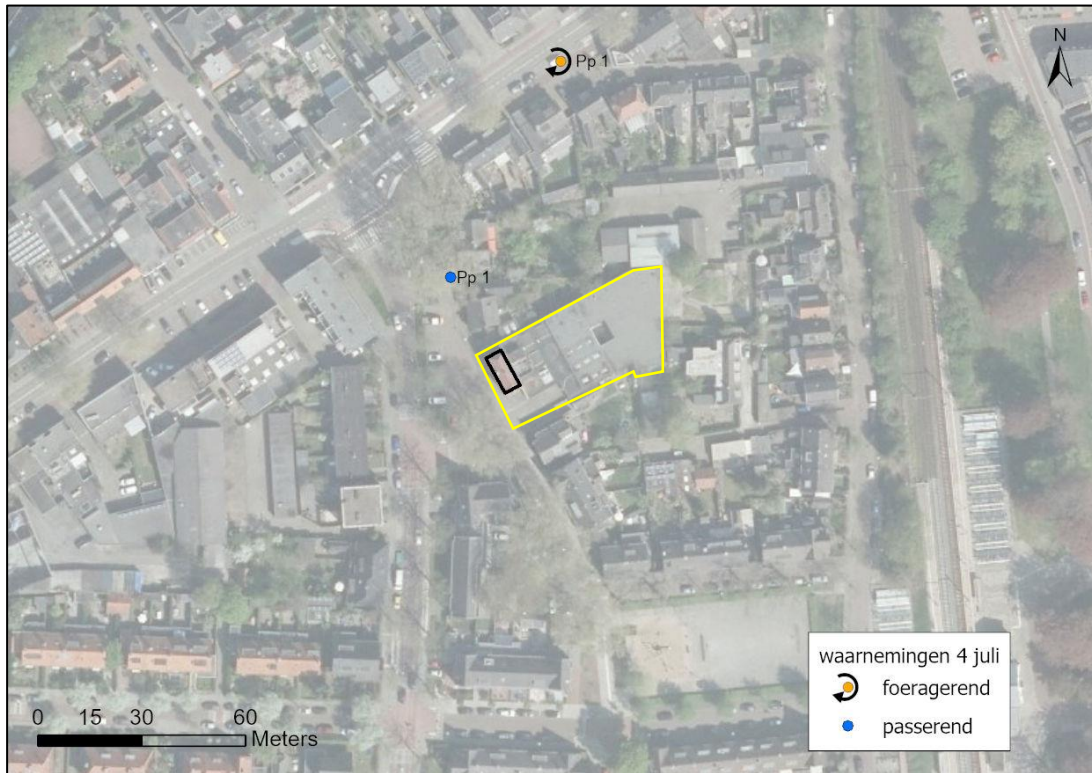
Literatuur

- + Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.
- + Bij12. 2017. Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Bij12. 2017. Gierzwaluw *Apus apus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Lundberg, K., & Gerell, R. 1986. Territorial advertisement and mate attraction in the bat *Pipistrellus pipistrellus*. *Ethology*, 71(2), 115-124.

Bijlage 1. Waarnemingen vleermuizen per onderzoeksronde

Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
 Nn – *Nyctalus noctula* – Rosse vleermuis
 Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
 Es – *Eptesicus serotinus* – Laatvlieger
 Pa – *Plecotus auritus* – Gewone grootoorvleermuis
 Getal = aantal

Pp – *Pipistrellus Pipistrellus* – Gewone Dwergvleermuis
Getal = aantal